

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Talio bonorum à Christo promissa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

qualitatem, justitiae maximè conformis, eiōne cui infertur vel id. circa molestissima, quia per eam patitur, quod ipse alteri, tamquam maximè molestum intulit. Cantharides & scorpij in se circumferunt sui veneni remedium; ita & ipsi peccato in se poena suppliciumque, si redeat in authorem; qui, si volet prouidere, eam ipsam pœnam vertere potest in medicinam; dum enim metuit iniurias pati, cauet eas facere, quas haud ambiguè cogitat in caput suum reversuras. Interrogatus aliquando Solon,

Stobæus ser. Quānam ratione nullum in urbe scelus perpetraretur? respondit: Si tam in dignarentur illi, quibus non est facta iniuria, quam quibus facta. Certe plerique grauissimè sentiunt ea, quæ contra se dicta, aufa-

cta sunt, etiam si leuissima sint re ipsa; at ea, quæ etiam atrociter alios geruntur, nihil estimant, hinc neque impediunt, et si ex officio obstricti punire deberent, impedituri utique, & punituri, si eorum cor unum, & anima una esset cum illis, sentirent enim tamquam sibi illatum malum, quorum enim una est anima, unus est sensus:

Ath. 4. 32. neque secus, quod peccaretur, vindicarent, atque sibi factum, si proximum diligenter, sicut se et ipsos. Quia igitur nostra magis sentimus, quam aliena, si nos ipsa iniquitas non cohibet ab iniuria alijs offerenda, saltem frenum habebimus, si in malis timeamus; stimulum, si in bonis speremus talionem.

Math. 5. 43

C A P V T X L I I I .

Etiā virtutibus, & bonis operibus suam esse talionem.

I.

Psal. 36. 27.

Math. 7. 2.

Marc. 4. 24.

Luc. 6. 38.

Vitæ & virtutum Magister Christus, ut nos eodem verbo doceret, & declinare a malo, & facere bonum, velut talion legem denuo promulgans, dixit: In qua mensura mensueritis, remeteretur vobis. Si bene feceritis, recipietis bene; si malum dabitis, malum accipietis. Quamquam ea Numinis bonitas est, ut bonum præmijs ultra condignum, malum supplicij circa condignum soleat remunerare. Quod etiam in veteri proverbio

Cic. lib. 13 ad Attic. Lucian. insinuatum Cicero & Lucianus docuerunt, ἀντετρέπεται καὶ αὐτός, in imaginib. eadem mensura, & melius. Certe non strictè eadē, sed maiore nobis mensurā remeterendum indicat Lucas inquietus: Mensuram bonam, & confertam, & coagitam, & supereffluentem dabunt in sinum vestrū. Quod legi talionis nihil officit, diuinis laudibus multum addit.

Talio

Talio enim qualitatis est, non quantitatis. Et ad diuinam pertinet liberalitatem, ultra meritum præmia refundere; ad diuinam clementiam, citra condignum statuere poenas. Itaque eadem mensura, non re, sed proportione remetietur. Proportione quidem, quia quod nos erga alios, vel seueriores, vel liberaliores fuerimus, hoc etiam erga nos seuerior, vel liberalior erit Deus; tame si eius misericordia infinitis semper partibus maior sit nostrâ. Longè igitur maiora sunt præmia meritis nostris, quia non sunt condigna passiones Rom. 8.18.
huius temporis ad futuram gloriam, qua renelabitur in nobis, & quod in praesenti est momentaneum, & leue tribulationis nostra, aeternum gloriam pondus operatur in nobis. Atque hoc quidem in altera sicut vita. de civitate
 Quoniam autem multi præsentibus magis mouentur, quam futuris, etiam huius vitæ quadam pariatione nos vult regi noster legislator. Hinc illa reliquit oracula: *Omnia quecumque vultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis. Hac est enim lex & Prophetæ.*
 Atque alibi, cum mandatum de Deo diligendo recitasset, subiunxit: *Secundum autem simile est huic: Diliges proximum tuum, sicut teipsum. In his duobus mandatis uniuersa lex penderet, & Prophetæ.*
 Mensura diligendi proximi, est amor quo nos volumus diligere: volumus autem nos maximè diligere, necesse est igitur, ut & proximum maximè diligamus. Neque dilectionis tantum est haec regula, sed omnium etiam nostrarum actionum. *Omnia, ait, quæcumq; vultis,* Matth. 7.12.
ut faciant vobis homines, & vos facite illis. Quibus verbis nos monet, ut tales simus in alios, quales in nos illos experimur. Id ipsum exprimit & leges civiles, in quibus vulgare est illud: *Quod quisque lib:2. tit. juris in alterum statuit, ipse eodem jure uti debet. Hoe edictum, inquit L 1. quod Vlpianus summam habet aequitatem, & sine cuiusquam indignatione quisque iuris justa.* *Quis enim affernabitur, idem jus sibi dici, quod ipse alijs dicit, vel dici effectis?* Necesse est ergo, ut quod ipse quis in alterius persona aquilum credidisset, id in ipsis quoq; persona valere patiatur.

Coniugum parerat, vitâ dispar. Vxor pia, impius maritus. Ex Gemma
 Ut ergo illa hunc Deo lucraretur, in talem modum Dei Matrem F. d. Vngari
 rogauit: O Dei & misericordiae parens, Si tu meo, & ego tuo loco Min. ser. 70.
 ossem, quid, & quo pacto velles à me, pro te, orari, fierique? Id igitur nunc tu ora, Et Stemmat.
 tur nunc tu ora, & impetra pro me, proque impio meo coniuge, Mariano 115
 Redne illum, obsecro, ab iniustitate & usurris suis in viam justitiae, Iunij;